

лица забѣгнали въ Русия, дѣто отнесли съ себе си славянскитѣ богослужебни книги и станали учители на руситѣ. Така щото, въ едно скоро врѣме и то съвсѣмъ неусѣтно, въпрѣки грѣцката духовна власть, славянското богослужение било въведено на всѣкждѣ въ Русия, а България станала и продължавала да бѣде източникъ на вѣрата и просвѣтата за руския народъ цѣли вѣкове наредъ, чакъ до загинването на старата българска култура подъ турцитѣ.

Покоряване на сръбскитѣ племена. — Като се възползувалъ отъ гражданскитѣ войни въ Византия, Самуилъ прѣвзелъ града Драчъ съ цѣлата му областъ, както и града Лешъ при устието на Дринъ; а слѣдъ това пристѣпилъ къмъ покоряване на сръбскитѣ племена по Далматинското крайбрѣжие и на сѣщинскитѣ сърби, които се били разкапали слѣдъ смъртта на Чеслава, отъ 30 години живѣли пакъ на отдѣлни племена и признавали по отдѣлно върховенството на Византия. Покоряването на тия племена станало бързо (988—989 г.). Самуилъ нападналъ най-напрѣдъ на Дукля, подчинилъ я, а господаря ѝ Иона Владимира изпратилъ въ Прѣспа; но послѣ се отнесълъ милостиво къмъ него, поставилъ го отново за господарь на дуклянитѣ и, за да го привърже здраво къмъ себе си, оженилъ го за дъщеря си Тодора (Косара). Слѣдъ Дукля били покорени: Травуния, Захлумие, южна Босна и Сърбия, а единствениятъ сръбски епископъ, който прѣбивавалъ въ Раса, билъ подчиненъ на българския патриархъ. Жупанитѣ на сръбскитѣ племена запазили вътрѣшно първата си власть, но били длъжни, както всички войводи въ царството на Самуила, да плащатъ ежегоденъ данѣкъ на българския царь и да му доставятъ опрѣдѣлено число войници.

Като завладѣлъ цѣлото подчинено на Византия Адриатическо крайбрѣжие, царь Самуилъ се отправилъ къмъ Бѣломорското, завзелъ (въ 989 г.) македонска Верей (сега Караферия) и пжтътъ на българитѣ за Солунъ се отворилъ. Това застрашило до толкова византийцитѣ, че императоръ Василий водилъ 4 години не-